

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Brno, nám. Míru 3

nám. Míru 3/375, 602 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 965

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. únor 2002

Čj.	122 124/02 - 11135
Signatura	ol2cv108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola byla zřízena Statutárním městem Brno, Městská část Brno - střed jako příspěvková organizace města s účinností od 1. července 1993. Sdružuje základní školu s kapacitou 450 žáků a školní družinu s kapacitou 115 žáků. Název zřizovatele uvedený v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. BM0006/261 ze dne 27. června 2000, není shodný s názvem uvedeným ve zřizovací listině.

V letošním školním roce má škola 17 tříd s 388 žáky. Je plně organizovaná a realizuje vzdělávací program Obecná škola čj. 12035/97-20. Jedna ze tříd je specializovaná na výuku žáků se specifickými vývojovými poruchami chování. Jedna třída je vyučovaná na odloučeném pracovišti v prostorách bývalé mateřské školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k charakteru vzdělávacího programu školy byla hospitační činnost realizovaná v blocích předmětů. Plánování a podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou v inspekční zprávě zhodnoceny souhrnně. Průběh výchovně-vzdělávací činnosti je hodnocen samostatně na prvním stupni a na druhém stupni v bloku předmětů humanitních včetně českého jazyka a v bloku předmětů přírodovědných včetně matematiky.

Plánování

Časová dotace hospitovaných předmětů je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Tématické plány, které vyučující využívají ve své práci, jsou zpracovány pečlivě a důsledně, sledují návaznost učiva a předmětovou propojenost. Příkladem toho je výuka dějepisu a občanské výchovy v šestých a devátých ročnících v jednom bloku. Je tím zajištěno účinnější výchovné působení na žáky, spojení teorie s praxí, i syntetizující poslání obou předmětů. Učitelé tématické plány průběžně vyhodnocují a podle konkrétních podmínek a potřeb upravují. Spolupracují na jejich tvorbě a v týmu je konzultují. V rámci diagnostiky třídy mapují problematické oblasti v sociálních dovednostech a ve školní práci jednotlivých žáků. Tyto poznatky využívají pro vnitřní diferenciaci ve výuce, popřípadě k vytváření individuálních vzdělávacích plánů některých žáků (se speciálními vzdělávacími potřebami). Ve specializované třídě je tato diagnostika zaměřena především na individualizaci výuky a podporu práceschopnosti žáků. Diferenciaci výuky se dařilo realizovat v hospitovaných hodinách na prvním stupni, na druhém nebyla již tak důsledná. Nabídkou volitelných předmětů je zajištěn rozvoj žáků s ohledem na jejich zájmy. Příprava pedagogů byla promyšlená, zahrnovala rozsah učiva, prostředky a formy práce respektující didaktické zásady. Dílčí výchovně-vzdělávací cíle se z velké míry dařilo splnit.

Plánování vyučujících má vynikající úroveň, využívání diagnostiky třídy třídními učiteli zefektivňuje konkrétní práci s jednotlivými žáky ve smyslu přiměřenosti požadavků a vytváření příležitosti k úspěšnosti v jejich školní práci.

Podmínky

Personální podmínky výuky jsou ve škole vynikající. V hospitovaných hodinách se vysoká odborná úroveň, kreativita a pozitivní postoje učitelů promítaly do úrovně výuky a do jejich přístupů k žákům. Vyučující tak vytvářeli podnětné prostředí pro výuku.

Prostory tříd i jejich vybavení odpovídá požadavkům na realizaci zvoleného vzdělávacího programu, ale neumožňují zřízení specializovaných odborných pracoven. Třídy jsou esteticky a účelně zařízeny i vybaveny doplňkovým materiálem a pomůckami. K jejich útulnosti přispívá výzdoba žákovskými pracemi, dobré denní i umělé osvětlení a příjemné

členění. „Infokouty“, které jsou v každé třídě, byly vybavené obrazovými atlasy, encyklopediemi, slovníky a podobnou literaturou ve spolupráci s Klubem rodičů a přátel školy. V průběhu inspekce je žáci využívali pro práci s informacemi a jejich ověřování. Učebnice tvoří ucelené řady. Jsou doplňovány pracovními listy a doplňkovými kopírovanými texty a materiály. Ve většině hospitovaných hodin na prvním stupni byla dobře a účelně užitá široká škála učebních pomůcek a podpůrných materiálů ke konkretizaci učiva a vyvozování poznatků. V hospitovaných hodinách matematiky, zeměpisu, fyziky a přírodopisu byly názorné učební pomůcky, přírodniny, mapy a zeměpisné atlasy využívány, přičemž jejich celková nabídka v rámci školy je srovnatelná se školami jinými. Vyučující citlivě reagovali na potřeby žáků a dodržování psychohygienických zásad. Především ve třídách s nejmenšími žáky a ve třídě specializované upevňovali u žáků vhodně volenými metodami návyky správné životosprávy, učili je cíleně uvolňovat napětí a hledat způsoby sebekorekce. Dařilo se jim tak udržovat jejich pozornost a podporovat práceschopnost v průběhu celého vyučování.

Podmínky výuky mají celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh výuky ve třídách prvního stupně

Ve všech hospitovaných hodinách byla výuka založena na aktivitě žáků. Volenými metodami a formami práce jim vyučující umožňovali hledat informace a pracovat s nimi a zároveň i s poznatky z dřívější výuky i ze života. Důsledný důraz na souvislosti a vyvozování znalostí byl zřetelný ve většině sledovaných hodin. Žáci (i ti nejmladší) byli v práci samostatní, uměli se rozhodovat, hledat cesty k řešení zadaných úloh a argumentovat při obhajování výsledků. Vnitřní diferenciaci a ve speciální třídě individualizaci výuky vycházela z dobré znalosti žáků, jejich talentu popř. speciálních vzdělávacích potřeb. Zajišťovala přiměřenost zadávaných úkolů a možnost úspěšnosti pro všechny žáky. Ve sledované výuce převažovala komunikace od vyučujících směrem k žákům. Žáci však dostávali příležitost pro spolupráci ve dvojicích i ve skupinách, pro diskusi a obhajování vlastního názoru. Dovedli akceptovat dohodnutá pravidla jednání, respektovali se navzájem, plnili pokyny vyučujících a chovali se ukázněně. Vyučující cíleně podporovali vztahy ve třídě a sociální kompetence žáků, jejich sebevědomí a schopnost sebekorekce. Především ve třídě specializované volila vyučující metody, které ovlivňují rozvoj žáků tímto směrem. I když se v průběhu vyučování dařilo žáky přiměřeně motivovat, byla v některých hodinách nevýrazná vstupní motivace. Pozitivně zaměřené hodnocení žáků mělo kladný vliv na jejich aktivitu a zájem o výuku, méně však bylo využíváno sebehodnocení a práce s chybou.

Celkově je průběh výuky na prvním stupni vynikající. V oblasti organizace, metod a forem práce stejně jako interakce je úroveň vynikající, v oblasti motivace a hodnocení velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve třídách prvního stupně

Úroveň výchovně-vzdělávací činnosti na prvním stupni je vynikající. Učitelům se daří naplňovat filosofii vzdělávacího programu Obecné školy a vedle cíleného budování a podpory strategií myšlení žáků rozvíjí i jejich sociální kompetence a postoje. Způsob práce s žáky ve specializované třídě odpovídá potřebám zařazených žáků a má vynikající úroveň.

Průběh výuky v předmětech: český jazyk, dějepis a občanská výchova

Společným rysem většiny hodin bylo jejich účelné strukturování k vytčeným cílům. Obsah učiva odpovídal standardům vzdělávání. Nová látka rozvíjela předchozí znalosti a učitelé sledovali míru jejího pochopení žáky (i když s rozdílnou důsledností). Vyučovací metody se lišily v závislosti na charakteru předmětu i pedagogických zkušenostech pedagogů.

V mluvnici převažovaly frontální činnosti střídavě zahrnující individuální i společnou práci žáků v ústní i písemné podobě. Žáci ochotně pracovali, prokazovali dobré znalosti, z chyb čerpali poučení. Dobře se orientovali v literární teorii, s přednesem interpretovali umělecké texty, aktivně se podíleli na jejich rozboru a celkově prokazovali pozitivní vztah k výuce. Výuka prožitkem výrazně motivovala žáky k vyjádření vlastních názorů a postojů k probírané tematice. V literatuře převládala výchovná složka předmětu. Ve slohu se úspěšně dařilo rozvíjet výrazové i jazykové dovednosti žáků prostřednictvím verbální i neverbální komunikace. Ve výuce společenskovědních předmětů, převážně založené na kooperativních technikách učení, se dařilo vyváženě naplňovat obsahovou a výchovnou složku s aplikací na současnost. Žáci uměli pohotově pracovat s učebnicemi, historickými mapami a jinými učebními materiály. Prokazovali všeobecnou orientaci v historickém vývoji i schopnost zařazení jednotlivostí do širších souvislostí a vztahů. Učivo vyvozovali, převážně správně interpretovali a vhodně aplikovali. Z hlediska časového rozvržení výuky nezbyval v mnohých sledovaných hodinách čas pro shrnutí a hlubší upevnění nového učiva.

Méně účinná vstupní motivace spočívala převážně ve sdělení vzdělávacího cíle. Jen někteří učitelé motivovali žáky i činnostmi, do kterých budou v průběhu výuky zapojeni. Tvůrčí metody a formy práce, respektující didaktické zásady, posilovaly průběžnou motivaci žáků stejně tak jako navozovaný pocit jejich úspěšnosti a hodnocení učiteli i spolužáky. Klasifikace byla zdůvodněná a zahrnovala všechny potřebné dovednosti žáků, její četnost v žákovských knížkách odpovídala charakteru jednotlivých předmětů.

Z vyučovacího procesu vyplynulo, že dohodnutá pravidla jednání jsou vzájemně akceptovaná. Učitelé přistupovali k žákům citlivě, vstřícně a důvěryhodně. Vytvářeli celkově příznivé komunikativní prostředí, na které žáci aktivně reagovali. Učitelé dbali na užívání spisovné výslovnosti, projev žáků průběžně kultivovali a v některých hodinách rozvíjeli jejich širší komunikativní dovednosti. Prostřednictvím modelových situací je vedli k užívání vhodného neverbálního výrazu.

Organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň. Celkově byly kvalita a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh výuky v předmětech: matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis

Organizace výuky v hospitovaných hodinách **matematiky** byla velmi dobře promyšlená a odpovídala stanoveným cílům. Její metody a formy byly vhodně voleny s ohledem na probírané téma, respektovaly věk žáků. Jasné a srozumitelné pokyny vyučující umožňovaly žákům plnit zadané úkoly. Nové učivo navazovalo na upevněné znalosti žáků, prověřené v úvodu hodin orientačním zkoušením. Opakování osvojených poznatků i probírání a procvičování navazujícího učiva bylo vedeno v širších souvislostech a s aspektem jeho uplatnění v praktickém životě. Učitelka vedla žáky k samostatnému uvažování a zdůvodňování postupů, cíleně rozvíjela logické myšlení žáků. Promyšlenými postupy upevňovala správné zásady a pracovní návyky. Činnostní pojetí výuky ve vyšším ročníku umožňovalo žákům aktivně se podílet na vyvozování nových poznatků a vztahů mezi nimi. Menší pozornost byla věnována kontrole při ověřování správnosti výsledků řešených úloh. Metoda práce s chybou nebyla užívána, i když to výuková situace nabízela. Učebnice byly ve výuce efektivně využity nejen při opakování osvojeného, ale i při procvičování nového učiva. Žáci měli dostatek prostoru na pochopení a procvičení učiva. Vyučovací čas v hospitovaných hodinách byl dobře využit.

Při úvodním orientačním zkoušení probraného učiva ve sledované výuce **fyziky** vyučující zjišťoval výchozí znalosti a zvládnuté vztahy mezi fyzikálními veličinami a využil je pro vyvozování nového učiva. V převážné části sledované výuky žáci pracovali

ve dvojicích. Zapojovali elektrické obvody, měřili elektrické veličiny a zapisovali je do přehledné tabulky. Na základě pozorování, porovnávání sledovaných jevů a s pomocí vyučujícího vyvozovali základní poučku nejen slovní formou, ale i matematickým vyjádřením (vzorcem).

Výklad nového učiva **zeměpisu** byl veden vždy za spoluúčasti aktivnějších žáků. Uplatněním metody kladení otázek a řízenou diskusí žáci uplatňovali dříve nabyté znalosti a životní poznatky. Převážnou většinu žáků se dařilo zapojit do vyvozování nových poznatků. Učitelky vytvářely dostatečný prostor pro samostatné učení, aktivitu žáků ve výuce podporovaly zařazením didaktických her s aktuální tematikou. K vyřešení úkolů žáci vyhledávali a zjišťovali potřebné informace z map i učebnice. Při této práci prokázala převážná většina z nich schopnost orientace v atlasech i literatuře. Společně vyvozovali učivo ve vzájemných souvislostech, svá tvrzení zdůvodňovali s využitím osvojeného učiva. Srozumitelné pokyny vyučujících, množství informací a tempo výuky odpovídaly schopnostem a věku dětí. Učebnice a zeměpisné atlasy i nakopírované mapky pro individuální práci žáků byly efektivně využívány.

V hospitovaných hodinách **přírodopisu** byla kvalitně zajištěna názornost výuky. Mimo názorné pomůcky dostupné ve škole, měli žáci k dispozici i skutečný orgán živočišného organismu. Efektivně byly využity nakopírované pracovní i přehledné materiály pro každého. V úvodním orientačním opakování prokazovala převážná většina žáků velmi dobrou úroveň zvládnutí probraného učiva. Část sledované výuky byla orientovaná na správnou výživu a zdravý životní styl člověka, další část výuky byla zaměřená na ekologii a ochranu životního prostředí. Učivo bylo vhodně aktualizované, nenásilně se dařilo do výuky zařazovat mezipředmětové vztahy.

V kvalitně vedené výuce byli žáci v úvodu jednotlivých hodin i v jejich průběhu vhodně motivováni příklady z praktického života, zařazováním a využitím aktuální tematiky, pozitivním hodnocením dílčích splněných úkolů i didakticky pojatou relaxací. Ve všech zhlédnutých hodinách byla zajištěna účinná oboustranná zpětnovazební informovanost o úspěšnosti práce.

V převážné většině hospitovaných hodin byla ve třídě činorodá pracovní atmosféra, jen někteří žáci zůstávali pasivní nebo se v učivu méně snadno orientovali. Žáci dovedli pracovat jednak společně, jednak samostatně i v malých skupinách, kde si vzájemně pomáhali. Komunikace vyučujících byla ve většině hodin vcelku velmi dobrá především po stránce odborného projevu. Rozvoji komunikativních dovedností, přesnému a odpovídajícímu slovnímu vyjadřování žáků nebyla vyučujícími věnována potřebná pozornost.

Výuka matematiky, fyziky, zeměpisu i přírodopisu je v jednotlivých oblastech i v celku hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve třídách druhého stupně

Výuka ve třídách druhého stupně je zajištěna na velmi dobré úrovni. Vhodně volenými metodami, které vytváří prostor pro činnostní učení, se daří žáky aktivně zapojovat do práce v hodinách a tím i zajišťovat podmínky pro přiměřený rozvoj jejich talentu.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Plánování vychází z konkrétních podmínek školy, jejího vzdělávacího programu a analýzy dosavadní činnosti. Dlouhodobé, střednědobé i krátkodobé plány jsou navzájem provázané a všechny zřetelně směřují k naplňování záměrů a filosofie zvoleného výchovně-vzdělávacího programu školy. Vedení školy vytváří v rámci systému školy podmínky pro spoluúčast pedagogů v procesu plánování a to především při hledání forem pro naplňování koncepčních cílů. Ve škole je tímto přirozeným způsobem zajištěno jejich akceptování ze strany pedagogického sboru a zároveň i posilován pocit spoluzodpovědnosti za jejich realizaci. Pozornost je věnovaná i spolupráci s Klubem rodičů a přátel školy, který při škole aktivně pracuje. Jeho členy vedení školy seznamuje se svými strategickými záměry a cíli a zároveň (podle možností) s nimi i spolupracuje na jejich naplňování.

Významné místo zaujímá v systému plánování práce třídního učitele a jeho plány. Jejich smyslem je nastavení vnitřní diferenciací v přístupech k žákům, podchycení specifík, které třída má, a pozitivní podpora školní úspěšnosti žáků a sociálních vztahů ve třídě. Plány třídních učitelů jsou zpracovány s různou kvalitativní úrovní, ale je zřetelné, že jsou učiteli využívány systematicky. Vyučující jsou v nich výrazně zaměřeni na pozitivní způsoby chování a školní výkony a většinou se jim daří citlivě a velmi kompetentně podchytit problémy žáků a formulovat prostředky k jejich ovlivňování.

Organizování

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti je upravena přehlednou a podrobnou dokumentací s přesným vymezením kompetencí a zodpovědností jednotlivých pracovníků. Ředitelka školy při své práci využívá připomínek a podnětů svých poradních orgánů (pedagogické rady, metodického sdružení a předmětových komisí), účinně spolupracuje s žákovskou samosprávou a s Klubem rodičů a přátel školy. Organizace provozu je daná organizačním řádem. Zásady pro plynulý chod školy a pro chování žáků jsou přesně vymezeny ve školním řádu. Řád školy je zpracován v souladu s příslušnými právními normami. Vymezuje povinnosti a práva žáků, jejich rodičů i zaměstnanců školy při všech činnostech spojených se školní docházkou a provozem školy. Pro hodnocení a klasifikaci vypracovalo vedení školy vnitřní klasifikační řád, který byl při hodnocení žáků uplatňován.

Pro uplatňování vnitřní diferenciací a individuálního přístupu k žákům jsou ve škole velmi dobré podmínky. Vyučující mají možnost pravidelně problematiku jednotlivých žáků konzultovat se speciálním pedagogem, který je ve škole zaměstnán na částečný úvazek. Toto opatření je velmi efektivní a promítá se do jejich profesionality při práci ve třídách.

Vnitřní informační systém je funkční a zajišťuje včasné informování pracovníků školy. Informace jsou předávány většinou osobně a ihned, dále na poradách, na pedagogických radách, školním rozhlasem. Důležité informace jsou vyvěšeny na nástěnkách. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, na pravidelných třídních schůzkách, konzultačních hodinách, individuálně. Ochranu osobních dat škola zajišťuje odpovídajícím způsobem.

Povinná dokumentace školy je vedena pečlivě a v souladu s právními předpisy. Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 obsahuje všechna ustanovení předepsaná zákonem, je zpracovaná přehlednou a dostatečně informativní formou. Zpráva byla projednaná na pedagogické radě.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Pravidelná neformální

setkávání se členy Klubu rodičů a přátel školy poskytují pedagogům školy přirozenou zpětnou vazbu a rodičovské veřejnosti aktuální informace o životě školy. Žáci se účastní olympiád, sportovních soutěží a celoškolských akcí. Činnost školy je prezentovaná i v obecním zpravodaji.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy i její zástupkyně mají liberální způsob řízení, který je podložen jasně definovanými a strukturovanými pravidly. S využitím přirozené autority a odborných kompetencí svých kolegů cíleně realizují záměry stanovené vzdělávacím programem a koncepcí školy. V těchto intencích vytváří i podmínky pro odborný rozvoj a další vzdělávání pracovníků a podporují jejich účast na vzdělávacích akcích, která je dosti vysoká. Pro pedagogy organizují přednášky a odborné semináře i přímo ve škole. K demokratickému způsobu řízení a spoluúčasti pedagogů na rozhodování přispívá i Kolegium ředitele školy a Metodická rada.

Ve škole je zaveden systém vyhodnocování akcí i práce jednotlivých úseků a oblastí. Tyto analýzy jsou využívány nejen jako zpětná vazba, ale také jako východisko pro další práci. Vedení školy i pedagogové tak sledují soustavně účinek a dopad jednotlivých činností a podle toho i upravují další záměry a postupy.

Osobní příplatky a odměny pracovníků jsou přidělovány podle předem známých a dohodnutých pravidel a v souladu se záměry školy. Jejich přidělení je řádně zdůvodněno a s pracovníky projednáno.

Kontrolní mechanismy

Hospitační činnost vedení školy vychází z ročního plánu, v němž jsou stanoveny její cíle. Sledují nejen naplňování cílů výchovně-vzdělávací činnosti, které jsou deklarované v koncepci školy a ve zvoleném vzdělávacím programu, ale také atmosféru ve třídách, problematiku adaptace žáků v 1. ročníku a v 6. ročníku při přechodu žáků na II. stupeň. Nastavením kontrolních mechanismů si tak vedení školy sleduje hlavní koncepční a strategické záměry a zároveň také žáky, kteří jsou z vývojového hlediska nejvíce rizikováni ve smyslu školní úspěšnosti.

Kontrolní činnost je zaměřena na organizaci provozu školy, výchovně-vzdělávacího procesu a hospodaření. Výsledky kontrol i hospitací jsou s pracovníky projednávány a případné nedostatky jsou následně sledovány.

Systém a rozsah kontrolních mechanismů je velmi dobře propracován, postihuje všechny oblasti činnosti školy a zajišťuje účinné sledování realizace a naplňování záměrů její koncepce i výchovně-vzdělávacího programu školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Svým otevřeným demokratickým přístupem se vedení školy daří velice dobře zapojovat ostatní pedagogický sbor do přijímání zodpovědnosti za realizaci záměrů a cílů zvoleného výchovně-vzdělávacího programu Obecné školy, což se odráží v aktivitě vyučujících při zvyšování vlastní odbornosti, stejně jako v kreativním přístupu k vlastní práci s žáky. Zřetelně formulovanými pravidly organizace školy a průběžným vyhodnocováním činností si vedení školy systematicky kontroluje a sleduje naplňování daných záměrů. Vytváří tak ve všech oblastech vynikající podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ke zhodnocení efektivity využívání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bylo stanoveno kontrolované období kalendářní rok 2001.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závaznými ukazateli rozpisu rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání byly v roce 2001 objem neinvestičních výdajů celkem (příspěvku na provoz) ve výši 7.961.000,- Kč, objem mzdových prostředků na platy ve výši 5.588.000,- Kč a objem prostředků na ostatní platby za provedené práce (OPPP) ve výši 79.000,- Kč. Ostatní ukazatele, tzn. zákonné odvody pojistného, přiděl do FKSP a přímé ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) byly škole určeny orientačně.

Škola vyčerpala finanční prostředky státního rozpočtu na 99,17 %. Nedočerpala limit na platy částkou 58.273,- Kč a limit na ostatní platby za provedené práce (OPPP) částkou 7.834,- Kč. Tím vznikla škole povinnost vrátit nevyčerpané prostředky státního rozpočtu v celkové výši 66.107,- Kč. Část těchto prostředků ve výši 58.561,- Kč škola odvedla do státního rozpočtu prostřednictvím zřizovatele dne 15. února 2002. Zbývající částku ve výši 7.546,- Kč vrátila dodatečně dne 25. 2. 2002.

Škola hospodáří velmi efektivně s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, s prostředky získanými vlastní činností a s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání. V kontrolovaném období vykázala v hlavní činnosti zlepšený hospodářský výsledek ve výši 127,23 tis. Kč a v hospodářské činnosti zisk ve výši 88,18 tis. Kč, tj. zlepšený hospodářský výsledek celkem 215,41 tis. Kč. Po zaúčtování vrácené dotace státního rozpočtu v částce 66.107,- Kč se vykázaný zlepšený hospodářský výsledek školy za účetní období roku 2001 snížil na 149,3 tis. Kč. Proti předcházejícímu roku 2000 to však bude vyšší zlepšený hospodářský výsledek o 28,59 tis. Kč.

Podíl příspěvku na provoz poskytnutého ze státního rozpočtu na celkových provozních nákladech školy v hlavní činnosti činí 81,43 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Základní škola dodržela závazné ukazatele mzdové regulace roku 2001. U limitu počtu zaměstnanců vykázala úsporu 2,091 zaměstnance (přepočtený počet). Limit prostředků na platy ze státního rozpočtu vyčerpala pouze 98,96 % z důvodu vyšší nemocnosti zaměstnanců. Stanovený limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci (OPPP) škola čerpala pouze na 90,08 %, neboť nevyčerpala prostředky na odstupné stanovené v rámci limitu na ostatní platby za provedenou práci.

Vyplácení jednotlivých složek mzdy, nárokových i nenárokových, probíhá podle předem stanovených kritérií, obsažených v předloženém Vnitřním platovém předpise. Správnost zařazení do platových tříd a platových stupňů byla ověřena u všech pedagogických pracovníků a deseti ostatních zaměstnanců ZŠ. Nebylo zjištěno porušení závazných právních předpisů, drobné nedostatky, které se týkaly zejména nedoložení předchozí praxe pro účely správného zařazení zaměstnance do platového stupně, byly odstraněny ještě v průběhu kontroly ve spolupráci s vedením ZŠ. Kontrolou výše uvedených složek mzdy bylo zjištěno, že jsou vypláceny v souladu s platnými právními předpisy.

Ředitelka školy vytvořila systém hmotného stimulování pracovníků, osobní příplatky a

odměny byly diferencovány a řídily se kritérii uvedenými ve vnitřním platovém předpisu. Osobní příplatky a odměny poskytnuté pracovníkům byly doloženy dekrety a řádným zdůvodněním. Celková výše nenárokových složek platu z prostředků státního rozpočtu byla v kontrolovaném období vyplacena v poměru 81,7 % osobní příplatky a 18,3 % odměny.

Fond kulturních a sociálních byl tvořen měsíčně z objemu vyplacených mezd a použití prostředků fondu bylo v roce 2001 v souladu s předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Z celkového rozpočtu příspěvku na provoz ze státního rozpočtu byl škole orientačně stanoven ukazatel prostředků přímých ostatních neinvestiční výdajů ve výši 198.000,- Kč. Po splnění povinných odvodů pojistného a přidělu do FKSP mohla škola použít na přímé ostatní neinvestiční výdaje celkem 252.482,- Kč (úspora platů se promítla v nečerpání rozpočtu na zákonné odvody pojistného a FKSP). Z těchto prostředků škola vyčerpala 78,48 % na učebnice a učební pomůcky, 14,3 % na vzdělávání zaměstnanců a 7,22 % na ostatní náklady zaměstnanců vyplývající z pracovněprávních vztahů. Škola použila finanční prostředky státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání v souladu s předpisy.

V normativním rozpisu ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) byly škole rozepsány neúčelové finanční prostředky na individuální integraci postižených žáků ve výši 8.000,- Kč. Škola je použila především na nákup učebnic a učebních pomůcek pro postižené žáky v celkové částce 7.736,60 Kč.

Účetnictví školy a zpracování mzdové agendy je zajišťováno dodavatelsky s využitím výpočetní techniky. Škola má zpracované interní směrnice, které upravují jednotlivé oblasti účetnictví a jeho vedení, aby bylo úplné, průkazné a správné. V účetnictví postupuje podle platné Účtové osnovy. Kontrolou účetních dokladů bylo ověřeno, že škola účtuje na podkladě řádných účetních dokladů, které mají náležitosti stanovené zákonem o účetnictví. Součástí školy jsou základní škola a školní družina, jejichž činnost je sledována v účetní evidenci odděleně v rámci hlavní činnosti.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Z celkového příspěvku na provoz ze státního rozpočtu byly škole vyčleněny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků v celkové částce 13.000,- Kč. Škola vyčerpala účelové finanční prostředky v plné výši pro potřebu personálního rozvoje pedagogických pracovníků školy v oblastech vedoucích k prohloubení jejich odbornosti a specializace.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Škola neobdržela ve sledovaném období investiční prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 je výstižná a obsahuje základní ekonomické údaje o hospodaření školy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

U kontrolovaných oblastí nebylo ve sledovaném období zjištěno nevhodné nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Poskytnuté finanční prostředky byly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

Školní družina

Školní družina má pět oddělení s celkovým počtem 99 žáků prvního až pátého ročníku. Jednotlivá oddělení jsou naplněna v souladu s platnou vyhláškou do počtu 25 dětí. Je zabezpečen ranní a odpolední provoz, dozor při přechodu na odloučené pracoviště a do menzy, kde se žáci stravují. O hlavních prázdninách žáci mohou navštěvovat školní družinu při ZŠ Hroznová, Brno. Platbu zákonných zástupců za služby poskytované školní družinou zřizovatel dříve nepožadoval, její výši stanovil teprve s platností od počátku kalendářního roku 2002. Činnost zařízení je zabezpečena vychovatelkami se středoškolským vzděláním z velké míry zaměřeným na učitelství v mateřské škole a jednou pracovnící bez odborné a pedagogické způsobilosti. Probíhá převážně v kmenových třídách prvního stupně a dle možností v tělocvičně a keramické dílně základní školy. V případě příznivého počasí je využíváno hřiště a pěkné okolí školy. Estetické prostředí tříd i jejich tradiční vybavení neodpovídá plně specifickým potřebám školní družiny. K dobré psychohygieně částečně přispívají nízké počty žáků v odděleních pohybující se od 14 - 22, jejich častý pobyt venku a vyvážený režim dne. Pitný režim dětí školní družina sama nezajišťuje. Bezpečnostní předpisy jsou zakotveny v ustanovení platného Řádu školní družiny.

Řízení školy ve vztahu ke školní družině je méně efektivní. V koncepci stejně tak jako ve Výroční zprávě je činnost školní družiny zahrnuta jen okrajově. Tomu odpovídá velmi obecné hodnocení práce jednotlivých oddělení za první pololetí roku 2001 -2002. Vedoucí vychovatelka se pravidelně zúčastňuje pedagogických rad a porad Kolegia ředitel školy, kde se podílí na řešení výchovných problémů žáků. Některé vychovatelky se podílí na vedení zájmových aktivit pořádaných školou, s nimiž je náplň práce družiny efektivně sladěna. Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro odborný růst vychovatelek, ale méně účinná je metodická pomoc vycházející z konkrétních poznatků získaných přímou hospitací. Ta je ve školní družině prováděna málo. Povinná dokumentace je vedena dobře. Informační systém vnější i vnitřní funguje pružně.

Průběh odpolední činnosti odpovídal zásadám pedagogiky volného času. Částečně byl ovlivněn průměrnými personálními, materiálními a psychohygienickými podmínkami. Obsahovou náplň stanovuje roční plán práce rozpracovaný podrobněji do individuálních týdenních plánů pro jednotlivá oddělení. Jsou koncipovány na vyváženém střídání odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Zvolené metody byly podnětné a přispívaly k všestrannému rozvoji dětí i upevňování jejich sociálních kompetencí. Vychovatelky byly s dětmi v neustálém kontaktu, pozitivně je motivovaly a hodnotily, na zásadě dobrovolnosti jim umožňovaly seberealizaci, vedly je k otevřené komunikaci, vzájemnému respektu a slušnému chování. Atmosféra byla otevřená a příjemná. Příprava žáků na vyučování je realizována jen na výslovné přání rodičů.

Úroveň výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá, její podmínky jako průměrné.

Výchovné poradenství

Organizace a zaměření výchovného poradenství odpovídá potřebám školy. Výchovná poradkyně nemá vzdělání požadované právní normou. Doplňuje si je však dalším vzděláváním na odborných seminářích a aktivitách. Plán výchovného poradenství je podrobně rozpracován, obsahuje jasně a konkrétně formulované úkoly, které korespondují s celkovými záměry školy.

Činnost v oblasti výchovného poradenství je koordinovaná. Výchovná poradkyně zajišťuje porady žákům a rodičům dle potřeby, zabezpečuje spolupráci pedagogických pracovníků s rodiči, případně odborníky a institucemi. Společně s metodikem prevence sociálně patologických jevů se podílí na předávání informací z oblasti výchovného poradenství na pedagogických radách a směrem k vedení školy.

Žákům se specifickými vývojovými poruchami je věnována individuální péče. Včasná diagnostika, přesné hodnocení a citlivé zvážení charakteru žákových obtíží vede k dobrému propojení žákových potřeb s nabídnutou péčí.

Kontakty mezi poradkyní, vyučujícími, vedením školy, psychologem i metodikem prevence sociálně patologických jevů jsou efektivní. Učitelé se zprávami o výsledcích integrovaných žáků a žáků se specifickými vývojovými poruchami zabývají a vyvozují z nich své další postupy při práci s jednotlivými žáky.

Vedení školy klade důraz na kvalitní poradenské služby pro žáky, rodiče i pedagogické pracovníky a tato skutečnost se pozitivně odráží ve výchovně-vzdělávací práci.

Prevence sociálně patologických jevů

Tematická inspekce zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů potvrdila, že škola zaujímá k této problematice otevřený a reálný postoj. Prevenci je věnována systematická péče, případné vzniklé problémy jsou řešeny ihned. Vypracovaný minimální preventivní program vymezuje koncepční a metodologické postupy pro realizaci plánovaných programů, je zaměřen diferencovaně na jednotlivé věkové skupiny žáků a obsahuje zásady pro realizaci efektivní primární prevence. Je zabudován do systému výuky, ve vyučování se dle plánu uplatňuje. Zájem i osobní nasazení školního metodika prevence, jeho spolupráce s výchovnou poradkyní, vedením školy, třídními učiteli i speciálním pedagogem se pozitivně odráží v úrovni a neformálním přístupu k této problematice. Pravidelně se účastní seminářů pořádaných okresním metodikem prevence a získané poznatky přenáší ostatním vyučujícím. Ve škole panuje celkově dobrá atmosféra, která umožňuje, aby se žáci se svými problémy obraceli na třídní učitele, ostatní učitele nebo přímo na metodika prevence popř. výchovného poradce. Významnou roli v tomto systému hraje i externí speciální pedagog, který při řešení konkrétních problémů žáků zajišťuje nestranný ale přitom odborný pohled na vzniklou situaci.

Škola se problematikou sociálně patologických jevů zabývá v rozsahu stanoveném metodickými pokyny MŠMT ČR, jejich prevenci i řešení je věnována systematická pozornost, přijatý systém je neformální a funkční.

Celkově je úroveň v těchto oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. BM0006/261 ze dne 27. 6. 2000, Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 24.8.2000, Zřizovací listina ze dne 30.4.2001 včetně dodatků č. 3, Usnesení Krajského soudu v Brně o zápisu Základní školy Brno, nám. Míru 3, příspěvkové organizace do obchodního rejstříku č.j. F 11736/2001/24, Pr. 168/1
- Organizační řád školy, Řád školy, Seznamy žáků podle tříd, Přehled pedagogů školy – rozdělení úvazků, Pracovní doba pracovníků školy, Přehledy činností a dalšího vzdělávání pedagogů, Zápisy z pedagogických rad a provozních porad, Vnitřní platový předpis, Kriteria pro přidělování nenárokových složek platu, Personální dokumentace
- Koncepce školy, roční plán, Plán kontrolní činnosti a zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, Individuální vzdělávací plány, Tématické plány hospitovaných předmětů pro školní rok 2001/2002, Plán výchovného poradenství a Plán prevence sociálně patologických jevů, Zhodnocení činnosti výchovného poradenství, Diagnostiky tříd
- Podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy
- Plán výchovně vzdělávací činnosti ŠD, Vnitřní řád školní družiny, Docházkový sešit, Zápisové listky, Rozvrh hodin ŠD (školní rok 2001/2002), Hodnocení práce ve ŠD za první pololetí roku 2001 - 2002
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001, Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, osobní dokumentace žáků, záznamy o práci nepovinných předmětech a zájmových útvarech
- Rozvrh hodin školy ve školním roce 2001/2002
- Protokoly o komisionálních zkouškách, Kniha úrazů, Kniha pošty
- Žákovské knížky, sešity, případně jiné písemnosti žáků
- Výkaz Škol V3 1-01 o základní škole a výkaz Škol V3a-01 o speciálních-specializovaných třídách k 3. říjnu. 2001, Čtvrtletní výkaz o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1.–4. čtvrtletí 2001 Škol (MŠMT) P 1-04 ze dne 13. ledna 2002, Limit prostředků na platy pro rok 2001 ze dne 2. října 2001
- Kolektivní smlouva ze dne 30. dubna 2001, Zásady čerpání Fondu kulturních a sociálních potřeb pro rok 2001, Návrh a čerpání rozpočtu Fondu kulturních a sociálních potřeb pro rok 2001
- Neinvestiční ukazatele roku 2001, list 1 a 2 , došlé dne 16. 1. 2002
- Účetní závěrka za rok 2001: Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. prosinci 2001 Úč OÚPO 4-02, Rozvaha Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001, Příloha organizačních složek státu sestavená k 31. prosinci 2001 Úč OÚPO 5-02
- Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých OŠMT MMB v r.2001 ze dne 6. února 2002
- Čerpání dotace ze státního rozpočtu k 31. 12. 2001 vyhotovené dne 21. ledna 2002
- Výpis hlavní knihy za období 1. – 12. 2001 ze dne 4. února 2002
- Výpis obrátů na AU 501/52, 501/53, 501/60, 518/55, 527/70, 549/51, SU 912 včetně prvotních dokladů
- Účetní rozvrh pro rok 2001, Přehled o čerpání finančních prostředků pro integrované žáky v roce 2001

ZÁVĚR

Vynikající podmínky, které vytváří vedení školy pro výchovně-vzdělávací činnost, se odráží na její velmi dobré kvalitě. Pedagogům se daří naplňovat filosofii Vzdělávacího programu Obecná škola. Středem veškeré činnosti je žák, který dostává v rámci výuky dostatek příležitosti k aktivnímu učení. Výukou prolíná přístup k žákovi jako k osobnosti a zájem o rozvoj každého z nich. Na prvním stupni se vynikajícím způsobem daří budovat a rozvíjet strategie myšlení u žáků talentovaných i u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na druhém stupni a ve školní družině je práce s žáky na velmi dobré úrovni.

Škola si udržuje velmi dobrou úroveň, přičemž podmínky pro výuku, které vytváří její vedení, se posunuly až k úrovni vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Vojtová, Ph.D. v.r.
Členové týmu	Mgr. Eva Šefránková v.r.
	Mgr. Ludmila Šimáčková v.r.
	Mgr. Jaroslav Krška v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ludmila Čepičková, Helena Svobodová,	

V Brně dne 26. března 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:27. března 2002.....

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Miroslava Kohoutková v.r.

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-04-22	122 319/11135
Zřizovatel	2002-04-22	122 320/11135

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány